

**Regulačný úrad pre reguláciu
elektronických komunikácií a
poštových služieb
Továrenská 7
828 55 Bratislava 24**

21. 9. 2023

Vec: Pripomienky k zverejnenému návrhu výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz formou elektronickej aukcie

Údaje o respondentovi:

Obchodné meno: BONET Group s.r.o.
Sídlo: Borská 6, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 35 968 893

Kontaktná osoba: Ján Mrva
e-mail: jan.mrva@swan.sk

Spoločnosť BONET Group s.r.o. predkladá Regulačnému úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „**Regulačný úrad**“) svoje pripomienky k príprave výberových konaní na pridelenie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz nasledovne:

1. Nevyhodnotenie pripomienok

Regulačný úrad nevyhodnotil naše pripomienky z predchádzajúcej výzvy a zároveň súčasná výzva na predloženie ponúk k výberovému konaniu obsahuje vo veľkej časti rovnaké podmienky, preto opätovne predkladáme naše pripomienky aj k aktuálnemu výberovému konaniu na pridelenie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz a žiadame, aby predchádzajúce aj tieto pripomienky Úrad zohľadnil pri príprave výberového konania, resp. aby ich posúdil, zhodnotil a v prípade ich neprijatia odôvodnil svoje rozhodnutie pripomienky nezohľadniť. V opačnom prípade by mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti Úradu vyhodnotiť podmienky v zmysle Pravidiel upravujúcich postup Úradu a dotknutých osôb pri konzultáciách a povinnosti Úradu konať podľa zásad efektívnosti, transparentnosti a tiež verejnosti v zmysle § 7 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách..

2. Posúdenie konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu Slovenskej republiky

Dokument Posúdenie konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu Slovenskej republiky podľa nášho názoru nezohľadňuje skutočnú realitu na mobilnom telekomunikačnom trhu v Slovenskej republike.

Uvedené Posúdenie nemožno považovať za podrobnú analýzu dotknutých trhov, predovšetkým z dôvodu jeho obsahového rozsahu, časového vypracovania a skutočnosti, že neboli pri jeho vypracovaní použité štandardné postupy, predovšetkým spolupráca s odbornou externou agentúrou. Regulačný úrad neuviedol, aké postupy zvolil pri vypracovaní, spracovaní údajov a záveroch Posúdenia, aké údaje a zdroje boli použité pri vypracovaní Posúdenia. Posúdenie práve naopak obsahuje vecné chyby (napr. považovanie Tesco Mobile za MVNO, nezohľadnenie rozdelenia spol. O2 Slovakia, s.r.o.) a následne z toho vyplývajúce nelogické a neodôvodnené závery. Zároveň Regulačný úrad nezdôvodnil, z akého dôvodu neoslovil odbornú externú agentúru pre vypracovanie alebo podporu pri vypracovaní Posúdenia, pretože ak Regulačný úrad spolupracoval pri vypracovaní analýz trhov č. 1 a č. 2 s renomovanými konzultantami akými sú E&Y, z akého dôvodu ich neoslovil aj pri príprave pre trh tak podstatnej aukcii na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz.

K uvedenej analýze preto vznášame pripomienku ako k celku, žiadame ju prepracovať tak, aby bola po vecnej a odbornej stránke v súlade s aktuálnymi reálnymi trhovými podmienkami.

3. Dopad na trhovú prostredie a hospodársku súťaž

Sme toho názoru, že analýza Regulačného úradu a návrh výzvy a súvisiacich dokumentov nezohľadňuje existujúci stav súťaže na trhu elektronických komunikácií a namiesto posilňovania súťažného prostredia podporuje rozdelenie frekvenčného pásma prevažne medzi troch najväčších držiteľov a efektívne znevýhodňuje záujemcov v možnosti získania zodpovedajúceho rozsahu frekvenčného pásma tak v oblasti frekvencií pod 1 GHz, ako aj v pásme 2100 MHz, ktorý by umožnil, aby nový záujemca mohol efektívne budovať a prevádzkovať sieť a poskytovať služby konkurencieschopné voči službám existujúcich podnikov.

Zdôrazňujeme, že v tomto výberovom konaní sú súťažené frekvenčné pásma na dobu 20 rokov, teda toto výberové konanie zásadne ovplyvňuje možnosť súťaže na trhoch mobilných elektronických komunikačných služieb na dlhé obdobie. Preto je základnou úlohou Regulačného úradu zabezpečiť pre relevantných záujemcov o súťaž na trhu také prostredie, ktoré nespôsobí nedostatok frekvenčného pásma nevyhnutného na budovanie sietí u jedného záujemcu a nadštandardný rozsah disponibilného pásma u iných účastníkov trhu, čo by vyvolalo nerovnosť podmienok a obmedzenie súťaže na trhu so všetkými negatívnymi dopadmi na trhovú prostredie a najmä koncových užívateľov a spotrebiteľov, predovšetkým udržiavaním vysokých hladín cien a obmedzením inovatívnosti a rozvoja služieb a sietí vrátane negatívnych dopadov na digitálnu ekonomiku SR.

Pri pohľade na súčasnú situáciu v SR, frekvencie harmonizované pre mobilné elektronické komunikačné služby (okrem pásma 1800 MHz) sú extrémne nezdravo kumulované u troch najväčších operátorov, čo neprospejeva rozvoju hospodárskej súťaže na trhu. Dôvodom toho je

aj skutočnosť, že Regulačný úrad v minulosti neaplikoval v Európe všeobecne zaužívané pravidlo stanoviť frekvenčné stropy nie len na jedno frekvenčné pásmo, ale na príbuzné frekvenčné pásma, ako to býva štandardnou praxou v iných európskych krajinách.

Požadujeme, aby Regulačný úrad zohľadnil trhovú požiadavku na zabezpečenie efektívnej konkurencie prítomnosťou štyroch mobilných operátorov, ktorí budú mať prístup k rovnocennému rozsahu frekvenčného pásma (pri zohľadnení už pridelených frekvenčných rozsahov v porovnateľných pásmach), ktoré je potrebné vnímať nie ako súťažený tovar, ale ako nevyhnutný predpoklad na rozvoj sietí a služieb bezdrôtových sietí pri budovaní digitálnej ekonomiky a digitálnej spoločnosti v rámci EÚ, aj ako prostriedku pre pripojenie domácností v rámci plnenia cieľov Digitálneho kompasu EÚ do roku 2030, najmä v regiónoch, kde nie je možné predpokladať rýchle budovanie optických sietí.

4. Nedostatočné definovanie podmienok národného roamingu

Podmienky poskytovania národného roamingu považujeme za nedostatočne presne definované a navrhujeme, aby sa Regulačný úrad vysporiadal so všetkými vopred známymi otázkami týkajúcimi sa tohto záväzku, a to predovšetkým, odstránením nejednoznačných formulácií umožňujúcich službu odmietnuť alebo neposkytnúť, upresnením, že oprávnený záujemca môže požiadať o národný roaming ktoréhokoľvek operátora, aj viacerých z nich naraz. Nedostatočná špecifikácia podmienok môže byť zdrojom budúcich sporov. Vzhľadom na doterajšie skúsenosti tiež požadujeme, aby bol definovaný nielen nákladový model a stanovovanie hodnoty WACC, ale aby ceny za poskytnutie prístupu boli jednoznačne stanovované samotným Regulačným úradom, pričom bude vopred stanovené, kedy, na aké obdobie, z akých podkladov a na základe akého cenového modelu bude ceny za prístup stanovovať Regulačný úrad, pričom tieto ceny musia byť stanovené včas, predvídateľne a nákladovo, v súlade s princípom zákazu stláčania marže.

Regulačný úrad stanovil záväzok národného roamingu len pre frekvenčné pásmo 900 MHz. Navrhujeme rozšíriť tento záväzok aj pre frekvenčné pásmo 2100 MHz, keďže aukcia sa týka oboch pásiem a záväzok len voči jednému frekvenčnému pásmu by mohol byť neproporcionálny. Záväzok poskytnúť národný roaming len v pásme 900 MHz, a nie aj pre 2100 MHz považujeme za nepostačujúci na zabezpečenie primeranej kvality služby národného roamingu na území SR a národný roaming by mal byť poskytnutý pre obe pásma, t.j. rovnaká povinnosť by mala byť uložená aj pre uchádzačov, ktorí budú úspešní v aukcii pásma 2100 MHz.

5. Nedostatočné definovanie podmienok záväzku veľkoobchodnej ponuky

V prípade povinnosti veľkoobchodnej ponuky navrhujeme, aby Regulačný úrad doplnil a bližšie špecifikoval aj podmienky záväzku veľkoobchodnej ponuky z hľadiska frekvencií a produktov (LTE, 5G, budúce produkty, atď.). Podmienky by mali byť nastavené realisticky

a tak, aby boli Regulačným úradom a spoločnosťou vymožiteľné, pričom je vhodné, aby ceny za poskytnutie prístupu boli jednoznačne stanovované samotným Regulačným úradom.

S pozdravom,

BONET Group s.r.o.

.....
Ján Mrva
konateľ